فصل هفتم: بیماری های واگیردار

بیماری های واگیردار

بیماری‌های واگیردار در گذشته بین تعداد زیادی افراد شایع می‌شده و مرگ و میر بالا به همراه داشته

در قرن‌های گذشته از تهدیدکننده‌های اصلی سلامت بوده است.

☑ امروزه بسیاری (همه نه) از بیماری‌های واگیر کنترل شده ← واکسیناسیون، رعایت بهداشت فردی، بهسازی محیط، بهبود وضع تغذیه. (ری ۴۰۱)

☑ از طریق یک [ ] (ویروس، باکتری، قارچ) به فرد سالم منتقل می‌شد و نگرانی ما اینه که تعداد زیادی افراد مبتلا می‌شن. (فرد۹۹)

دسته‌بندی براساس شیوه انتقال

۱- دستگاه گوارش

☑ بیش از نصف بیماری‌ها و مرگ و میر کودکان و بیماری از بزرگسالان

☑ از طریق غذا، آب و دست آلوده وارد دهان می‌شن. (فرد۴۰۳)

☑ مثل اسهال خونی، انگل روده‌ای، [ ] (ری ۴۰۳)

پیشگیری از بیماری و انگل روده‌ای

۱) جوشاندن آب غیرمطمئن قبل مصرف

۲) استفاده از یخ‌های آماده که از آب سالم تهیه شده باشن.

۳) از سبزی خام و سالادی که از ضدعفونی آن مطمئن نیستیم استفاده نکنیم.

۴) شیر غیر استریل و غیر پاستوریزه را ۲۰ دقیقه بجوشانیم.

۵) مصرف نکردن غذای دست فروشان خیابانی.

۶) شستن دست با آب و صابون قبل از آماده سازی و صرف غذا.

۷) استفاده نکردن از آب غیر بهداشتی برای شست و شو.

۸) غذایی که می‌خوریم را کامل پخته باشیم. (همه قسمت‌ها ۷۰ درجه درس ۵)

۹) در صورت شیوع بیماری روده‌ای از خوردن کاهو و سبزی خام خودداری کنیم. (فرد۴۰۲)

۲- دستگاه تنفس

☑ مهم‌ترین بیماری های ویروسی ← سرماخوردگی، آنفولانزا، کرونا

☑ ویروس به وسیله قطرات کوچک عطسه و سرفه به دیگران سرایت می کند. (فرد ۹۹)

۳- پوست و مخاط

☑ از شایع‌ترین بیماری‌های انگلی پدیکلوزیس (شپش سر) نوعی انگل پوست بدن.

☑ در ناحیه عقب سر روی [ ] و پشت [ ] زندگی می‌کند و با تخم‌گذاری خارش شدید ایجاد می‌کند. (ری ۴۰۰)

☑ از راه وسایل شخصی مثل شانه، لباس، وسایل خواب، وسایل سلمانی و حمام منتقل می‌شود.

☑ بهترین پیشگیری رعایت بهداشت فردی و عدم به کارگیری وسایل دیگرانه.

☑ شپش می‌تونه حرکت کنه و از فرد مبتلا به سالم منتقل شه و تخم‌گذاری کنه.

۴- دستگاه تناسلی

☑ ویروس، باکتری، تک سلولی و قارچ‌ها باعث سوزاک، تبخال تناسلی، زگیل تناسلی و ... می‌شن.

☑ بسیاری از افراد حامل، از عفونت خود مطلع نیستن یا به علت خجالت به پزشک مراجعه نمی‌کنن.

☑ در صورت درمان نشدن باعث عقیمی، نازایی، زایمان زودرس و [ ] می‌شن. (ری ۴۰۰)

☑ پس بهتره در صورت مواجهه حتما به پزشک مراجعه بشه.

☑ رعایت بهداشت فردی و پایبندی به اصول دینی، اخلاقی و خانوادگی از بیماری جلوگیری می‌کند.

☑ **علائم**

☑ زخم یا ضایعات جلدی (پوستی) در ناحیه تناسلی

☑ ترشح غیرطبیعی (از نظر حجم، رنگ، بو) از مجرای تناسلی

☑ غدد متورم در ناحیه تناسلی، درد در نواحی پایین شکم

☑ عفونت غیرمعمول

☑ سوزش ادرار

@DaneshSad

خون و ترشحات بدن

هپاتیت

- ☑ در اثر آلودگی ویروسی یا دیگر عوامل، کبد دچار التهاب می‌شد. ← آسیب به کبد و مختل کردن فعالیت آن (شهریور۹۹)
- ☑ با توجه به نوع ویروس آلوده‌کننده، هپاتیت‌های A، B، C، D، E، G، GB شناخته شدن
- ☑ B و C شایع‌ترین هستن و احتمال مزمن شدن C از همه بیشتره.
- ☑ هپاتیت B می‌تونه بدون علامت باشه یا با علائم شدید مثل درگیری کبدی ایجاد بشه.
- ☑ معمولا بعد ورود ویروس به بدن یک دوره بدون علامت و بعد علائم سرماخوردگی داریم مثل ضعف، کسالت، بی‌اشتهایی، تب، خستگی، درد عضلات، التهاب مفصل و عوارض پوستی
- ☑ در اکثر موارد درمان می‌شه ولی در بعضی افراد مزمن می‌شه و شکل کبدی ایجاد می‌کنه.
- ☑ برای پیشگیری هپاتیت B می‌توان از واکسن استفاده کرد.
- ☑ در صورت ابتلا و تشخیص علائم باید به پزشک مراجعه کرد تا از پخش شدن ویروس و آلوده شدن دیگران جلوگیری بشه.

نکات جلوگیری از انتقال هپاتیت B به نزدیکان (شهریور ۹۹)

- ☑ آزمایش خون اعضا یا نزدیکان و اطمینان از عدم ابتلا به بیماری

- ☑ تزریق واکسن
- ☑ استفاده نکردن از وسائل مشترک با بیمار
- ☑ عدم تماس با مایعات و خون بیمار
- ☑ عدم تماس با پوست بریده یا زخم بیمار
- ☑ جداکردن وسائل تیز و برنده مثل تیغ و ناخن‌گیر

اچ آی وی / ایدز

- ☑ بیش از ۳ دهه از شناخت آن می‌گذره.
- ☑ اچ آی وی ویروسیه که تو بدن موندگار می‌شه و در نهایت باعث بیماری [ ] می‌شه که مرحله انتهایی بیماریه (خرداد۱۴۰۰)
- ☑ پس آلودگی با اچ آی وی یه بیماری عفونی قابل کنترله که خیلی‌ها به ایدز می‌شناسنش.
- ☑ اگر فرد مبتلا به اچ آی وی تحت مراقبت و درمان باشه، ممکنه تا آخر عمر به ایدز مبتلا نشه.
- ☑ خود به خود تولید نمی‌شه و فرد به فرد منتقل می‌شه. برای کنترلش باید با عملکردش آشنا باشیم.

☑ درمان و حمایت از مبتلایان به ایدز با اطلاع‌رسانی، پیشگیری و تشخیص زودهنگام انجام میشه.

علائم اچ آی وی / ایدز

- ☑ [ ] مثل یک عامل جست‌وجو، مهاجم عفونی (باکتری و ویروس) رو شناسایی می‌کنه و به بدن برای نابودیش کمک می‌کنه.
- ☑ آنتی بادی عارضه یا علامتی در بدن ایجاد نمی‌کنه ولی با آزمایش قابل تشخیصه.
- ☑ از زمان ورود ویروس و ترشح آنتی‌بادی توسط گلبول سفید و رسیدن سطح آن به حد قابل تشخیص
- ☑ ۲ هفته تا ۳ ماه طول می‌کشه که بهش دوران [ ] می‌گن. ویروس تو بدن هست ولی نتیجه آزمایش منفیه. (دی ۱۴۰۰)
- ☑ تعداد ویروس در بدن ↑ گلبول‌های سفید ↓ ← علائم اصلی ظاهر می‌شه.
- ☑ انواع عفونت‌ها مثل برفک دهان، سل، عفونت ریوی
- ☑ در مرحله پیشرفته (ایدز) بیماری‌های مختلف و علائم شدید ایجاد می‌شن و به دلیل سرکوب سیستم [ ] عفونت‌های دیگه از جمله بدخیمی‌ها و سرطان بروز می‌کنه. (خرداد۹۹)

☑ اچ آی وی آزمایش تشخیص اختصاصی داره و با آزمایش‌های معمول مشخص نمیشه. (خرداد۱۴۰۲)

درمان

- ☑ داروی مؤثر برای از بین بردن کامل ویروس شناخته نشده.
- ☑ داروهای مناسبی هستن که تعداد ویروس رو در خون کم می‌کنن و مانع علائم مرحله‌ی ایدز می‌شن.
- ☑ مراقبت مستمر از مبتلا و درمان به موقع در به تعویق انداختن بیماری مؤثر است و فرد به زندگی عادی برمی‌گرداند.

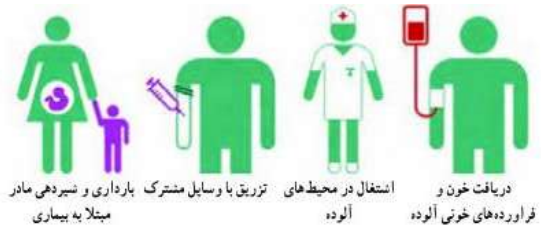
@DaneshSad

جلوگیری از ابتلا به اچ آی وی

- ☑ مخصوص طبقه، قشر یا گروه خاصی نیست.
- ☑ یک بیماری عفونی است که عامل اون وارد بدن هرکی بشه، بیماری ایجاد می کنه.
- ☑ پس [ ] روش پیشگیری در همه بیماری‌های عفونی اینه که مانع ورود میکروارگانیسم به بدن بشیم. (شهریور ۹۹ و ۴۰۳)
- ☑ عدم استفاده از سرنگ و سر سوزن مصرف شده و پرهیز از رفتارجنسی پرخطر دو راه اصلی پیشگیریه. (خرداد۹۹)
- ☑ یکی دیگه از راه‌های پیشگیری، درمان فرد مبتلاست، زیرا مصرف دارو ویروس را در خون و ترشحات جنسی کاهش می‌ده و دیگه تماس اتفاقی با خون و ترشحات فرد مبتلا منجر به انتقال ویروس نمی‌شه. (خرداد ۴۰۰)
- ☑ ویروس فقط در [ ] قادر به زندگیه و گلبول سفید فقط در خون و ترشحات جنسی وجود داره. (دی ۴۰۱)

ویروس از طریق تماس‌های عادی منتقل نمی‌شه. مثل: (دی ۴۰۳)

- ☑ کار و زندگی با دیگران، هم‌صحبتی، هم‌سفری، کنارهم نشستن
- ☑ روابط عادی اجتماعی مثل سوارشدن در اتوبوس و استفاده از تلفن عمومی
- ☑ غذاخوردن و آشامیدن و استفاده از ظروف
- ☑ اشک و بزاق و راه هوا (عطسه و سرفه)
- ☑ سرویس بهداشتی و استخر مشترک
- ☑ حیوانات، حشرات (پشه) و نیش آن‌ها

شکل ۵. برخی از راه‌های انتقال ویروس اچ‌آی‌وی

سوال‌های درس هفتم

۱- چرا زندگی در کنار افراد مبتلا به HIV برای دیگران خطرناک نیست؟ (شهریور ۴۰۰)

۲- کدام مورد از ستون «الف» با کدام مورد از ستون «ب» ارتباط منطقی دارد؟ (خرداد۴۰۰)

الف	ب
پدیکوزیس	خون
هپاتیت	دستگاه گوارش
وبا	پوست و مو

۳- هر عبارت به کدام بیماری مرتبط است؟ (وبا – هپاتیت – سوزاک) (دی ۴۰۳)

الف) متنوع‌ترین بیماری واگیر ب) سوزش ادرار

ج) سرکوب سیستم ایمنی د) عامل مرگ نیمی از کودکان

۴- چرا در دوران پنجره، نتیجه HIV منفی است؟ (خرداد ۴۰۱)

۵- حجامت غیر استریل و خالکوبی میتونه منجر به انتقال ویروس هپاتیت بشه. (خرداد ۴۰۳)

@DaneshSad